

بسم الله الرحمن الرحيم

بعضی مباحث مطرح شده در این جلسه:

اهمیت و ضرورت مزاج شناسی

فوائد مزاج شناسی: تعدیل اخلاط بدن، تشخیص و درمانگری صحیح، تشخیص و درمان بیماری های جدید، درمان کوتاه و ریشه ای بیماری ها، اثربخشی مزاج در اخلاق و رفتار، اثر بخشی مزاج در تفکر و خلاقیت، تأثیر مزاج در پایه ریزی علوم انسانی

اهمیت و ضرورت مزاج شناسی با مثال داستانی

۱. خانواده اول

بی اطلاع از مزاج سرد فرزند و بی اطلاع از مزاج غذاها، دائم غذای سرد به فرزند داده اند.

- یک خانواده ای در ایران صبح که فرزندشان از خواب بیدار می شود یک لیوان چایی برای او می ریزند که طبع چایی سرد و خشک است. سپس از داخل یخچال پنیر در می آورد و صبحانه به فرزند می دهد. برای تغذیه ی مدرسه هم از همان پنیر ساندویچ کرده و از باب خیرخواهی این غذای سرد و خشک را با چند تا خیار سرد و خشک ضمیمه کرده و از همان ابتدای صبح تا ظهر به خورد فرزند می دهد.
- ظهر که از مدرسه می آید، برنج و مرغ آماده کرده که هم طبع مرغ سرد است و هم برنج سرد و خشک است.
- عصر هم پول می دهد و بچه ها بستنی می خرنند.

- شب هم برای شام؛ خوراک سیب زمینی و گوجه درست کرده که اگر خیلی بخواهد تحویل بگیرد مرغ هم به آن اضافه می کند و ماست هم ضمیمه ی آن می شود.

از صبح تا شب در طول هفته ۹۰ درصد از غذاهایی که به این فرزند داده می شود؛ غذاهایی با طبع سرد و غالباً سرد و خشک می باشد.

نتیجه این می شود که این بچه از نظر رفتاری بسیار بی حال، کند ذهن، خمود. از جهت جسمی همیشه مریض، بدنش در مقابل سرما و ویروس ها ضعیف هست، به راحتی سرما می خورد و به این زودی خوب نمی شود، یبوست دارد، و سواس دارد و مشکلات زیاد دیگر.

والدینی که این خانواده را اداره می کنند نه از مزاج فرزندشان آگاهی داشتند (که مزاج او سرد و خشک یعنی سودا بوده) و نه از مزاج غذاهایی که به فرزند می دادند.

۲. خانواده دوم

مطلع از مزاج غذاها بعد از شنیدن مضرّات سردی ها، شروع به دادن غذاهای گرم به فرزند می کنند ولی از مزاج گرم فرزند بی اطلاع هستند.

خانواده ای دیگر در ایران، علاقه مند به طب سنتی بودند و سخنرانی های مختلفی را در این زمینه گوش می دادند. در سخنرانی های طب سنتی اسلامی به آنها گفته می شد که اینقدر غذاهای سرد به بچه های خودتان ندهید، بیشتر بیماری ها از سردی هست.

اینها شروع به دادن غذاهای گرم به فرزند خود می کنند.

هر روز صبح، صبحانه چای پونه دم می کند و صبحانه ی آنها ارده شیره یا کره عسل

ظهر خورشت فسنجان یا کباب با گوشت گوسفند

شب؛ تخم مرغ محلی

کلا بعد از دادن غذاهای گرم، بعد از مدتی فرزند این شخص پرخاشگر می شود، انواع بیماری های پوستی خارش، اگزما، جوش در بدنش ظاهر می شود، کبدش گرم می شود و همیشه احساس گرما و گرگرفتگی می کند و بیماری های دیگر.

علت این بوده که این خانواده از مزاج گرم فرزند خودشان غافل بودند و فکر کرده اند که غذاهای گرم، کلا برای همه خوب است و در دادن غذای گرم به فرزند گرم مزاج خودشان افراط کرده بودند.

۳. خانواده سوم

مطلع از مزاج فرزند ولی با عدم شناخت نسبت به تأثیر گذاری مزاج غیر خوردنی ها

یک خانواده ی دیگری در ایران، وقتی فهمیدند باید مزاج غذاها و مزاج فرزند خودشان را بدانند رفتند و یاد گرفتند.

فهمیدند که مزاج فرزندشان سرد است، مزاج غذاها را هم یاد گرفتند و شروع کردن به دادن ۷۰ درصد غذای گرم و ۳۰ درصد غذای سرد.

اما بعد از مدتی نتیجه نگرفتند چرا؟

چون فکر می کردند که فقط غذاها مزاج دارد، غافل از اینکه رفتارها، صداها، «بو»ها، رنگ ها، فلزات، خانه ها، لباس ها، چهره ها و ساعات شبانه روز (همه ی اینها) مزاج دارند.

فرزند این خانواده هر روز که از مدرسه برمی گشت در معرض سر و صدای زیاد اتومبیل و رفت و آمد وسائل نقلیه بود. در نتیجه تحت تأثیر مزاج « سرد و خشک » صدای اتومبیل قرار دارد.

در مدرسه ای که درس می خواند برخوردهای هم کلاسی ها و مدیر و معلم مناسب نیست. این فرزند در مدرسه دعوا می گیرد، تحت تأثیر برخورد توبیخ آمیز معلم و مدیر قرار می گیرد. لذا روزانه چندین رفتار سرد در مدرسه با او می شود.

وقتی به خانه می آید، مادر و پدرش هم عموماً در منزل جنگ و دعوا دارند. دائم بچه را سرزنش می کنند و امر و نهی می کنند. او در منزل هم تحت تأثیر رفتارهای والدین، سردی مضاعفی به بدنش وارد می شود.

- در منزل ماهواره دارند، رفتارها و تصویرهای غیراخلاقی ای که در تولیدات شبکه های غیرشيعه نگاه می کند، باعث می شود سودای بدنش بیشتر شود. (تماشای صحنه های جنسی، سودازا هست. گرم اول و سرد آخر هست.)

- وقتی در کوچه و خیابان می رود بدلیل تحریکاتی که از قبل توسط فضای مجازی و ماهواره شده است، به زیبایی های زنان نامحرم نگاه می کند در نتیجه با انجام این گناه نیز، دائم سردی بدنش را بیشتر می کند.

تماشای چهره نامحرم و صحنه گناه؛ سرد و خشک شدید است)

- فیلم های اکشن هم زیاد می بیند. غافل از اینکه نگاه به صحنه های نفرت انگیز، ظلم و جنایت، سردی بخش است.

- محل آب و هوایی زندگی این ها سرد و خشک است.

- در منزل هم طبق معماری های خانه های آپارتمانی امروزی، سرویس های بهداشتی داخل منزل هست، لذا بوی تعفن دستشویی در منزل بعضی وقت ها هست.

- از اونطرف یک داداش کوچک هم دارد که به برکت پوشک های امروزی چند ساعتی هم خودش و هم اطرافیان بای بوی دستشویی همراه این کودک را تحمل کنند تا مبادا بجای دو تا پوشک، چهار تا پوشک در روز عوض کنند که ورشکسته شود.

- لذا بوی تعفن که مزاج سردی دارد، به بدن این فرزند تزریق می شود.

- از اونطرف مواد شیمیایی ای مثل تینر و وایتکس که بصورت شایع در بعضی شستشوها استفاده می شود مزاجشان سرد است و به کل اعضاء خانواده تزریق می شود.

- لباس هایی که فرزند می پوشد غالباً رنگ سفید یا سیاه هست. که سفید سرد و تر و سیاه سرد و خشک است.

- ظروفی که در منزل قرار دارد و استفاده می کنند، روی و آلومینیوم هست که همگی سرد هستند.

در مجموع مادر این شخص تصور کرده است که با آگاهی به غذاهای گرم، حدود ۷۰ درصد از غذای او را گرم کرده است ولی غافل از اینکه غذاهای او اعم از خوردنی ها، شنیداری، پنداری، دیداری، بویایی و غذای انس هست. ۷۰ درصد از ورودی غذاهای این فرزند سرد هستند و فقط غذای خوردنی او گرم است و بقیه ی غذاهای او سرد هستند.

۴. خانواده ای که اطلاعات در مورد مزاج تمامی غذاها اعم از غذاهای خوردنی دارند، برآیند درست می کنند. سردی ها را با مصلح گرم و بالعکس می دهند و هر کدام را به تناسب مزاج می دهند. مزاج فرزند را می دانند، مزاج رفتارها و... را هم می دانند.

برای فهم ضرورت و اهمیت بحث مزاج شناسی بعضی از فوائد مزاج شناسی را بیان می کنیم:

فوائد مزاج شناسی

تعدیل اخلاط بدن

تن انسان برآیند اثر چهار ماده ی صفراء و سوداء و دم و بلغم که از چهار رکن شامل آتش و خاک و آب و هوا برخواسته است.

هرگاه این چهار ماده در حال تعادل نسبی باشند، بدن سالم است و هرگاه یک یا چند کدام از این مواد چهارگانه در یک عضو یا چند عضو از حد تعادل خود بیشتر یا کمتر شدند، بیماری پدید می آید.

پس حفظ تعادل مواد چهارگانه در بدن که اخلاط هستند بهداشت

و ایجاد تعادل این مواد چهارگانه درمان نامیده می شود.

حالا ما برای اینکه این اخلاط تعدیل بشوند لازم است که اخلاط و زمینه ی پیدایش آن ها را بشناسیم.

عدم تعادل اخلاط عامل بروز بیماری ها

اگر اخلاط بدن از حالت تعادل خارج شوند و یکی بیشتر یا کمتر شود، موجب بروز بیماری می شود.

مثلا اگر صفراء کاهش پیدا کند: پا سرد می شود، دست سرد و سست می شود و اگر سردی بیشتر شد دست می لرزد.

اگر صفراء زیاد شد: در سر، موجب سردرد می شود / در دهان، موجب خشک شدن دهان می شود / اگر در کبد زیاد شود، انسداد صفراوی پیدا می کند

زیاد شدن صفرا در پوست، موجب خارش بدن می شود و در ظاهر موجب بروز جوش می شود.

مثلا اگر خلط دم زیاد شد؛ چهره گلگون می شود، زود عصبانی می شود، پرخاش گر می شود، رفتارهای غیرمنطقی دارد و...

تشخیص و درمانگری صحیح

قبل از درمان و نسخه دادن، در مرحله ی اول باید مزاج تشخیص داده شود.

متأسفانه بعضی از اطباء سنتی حاضر در درمان های خود به مزاج توجه ندارند و هر کسی با هر مزاجی که می آید یک داروی ثابتی می دهند و تلاشی برای شناخت مزاج و رساندن آن به تعادل ندارند.

حتی در درمان با داروی گیاهی ابتدا باید مزاج شناسی شود و گرنه یک نسخه در همه جواب نمی دهد و حتی عوارض منفی هم ممکن است داشته باشد.

اگر رعایت مزاج نشود ساده ترین دارو یعنی آب هم برای بدن ضرر دارد.

مثلا برای بلغمی آب زیاد سرد، ضرر دارد زیرا پر خوابی، شب ادراری، سرماخوردگی، پادرد، رماتیسم، درد زانو و مفاصل و ... به بار می آورد.

اما اگر صفراوی باشد باید روزی هشت لیوان آب بخورد که خیلی مفید است زیرا با تعرق و گرمی آب بدنش کم می شود.

در طب سنتی و اسلامی با اصلاح مزاج بیماری ها را درمان می کنند.

اصلاح مزاج از طریق پرهیز غذایی، غذای سالم، داروهای گیاهی، روغن مالی، خون گرفتن (حجامت، فصد، زالو)، بادکش گرم و خشک، قی، نوره (رفع موهای زائد بدن)، تنقیه (شیاف کردن) و ریختن دارو به چشم و بینی می باشد.

اگر مفاهیم سردی و گرمی از سیستم طب و درمان حذف شود، بخش عمده ای از بیماری ها از قلمرو تشخیص خارج می شود و کارشناسان این رشته دچار ابهام می شوند.

مثلا گفته می شود زنجبیل درمان سرد است ولی در مطالعات علمی انجام شده معلوم شد زنجبیل موجب درمان ۷۰ درصد از سردرد بیماران شده ولی در ۲۱ درصد موجب تشدید و در جمعیتی دیگر نیز موجب بروز خارش و اگزما است.

در حالیکه با دیدگاه مزاج شناسی زنجبیل یک داروی گرم است و می تواند سردرد سرد را بهبود بخشد و هر گاه برای سردرد گرم مورد استفاده قرار گیرد موجب تشدید سردرد و چنانچه برای افراد دارای مزاج گرم و خشک استفاده شود باعث خارش و اگزما می شود. به همین ترتیب این قاعده مشمول تمامی غذاها، داروها و رفتار هم می شود.

تشخیص و درمان بیماری های جدید

اگر کل کتابها و درسهای موجود در طب سنتی را بخوانیم نهایتا درمان ۱۲۰ بیماری را یاد گرفتیم در حالیکه در کتاب های طب جدید حدود ۵۰۰ تا ۵۴۰ بیماری تعریف شده است و اگر رشته های تخصصی را هم اضافه کنیم بیشتر می شود.

لذا دست ما بسته می شود و آن بیماری ها در حوزه ی تخصص ما نمی شود و حق دخالت در آنها را نداریم در حالیکه این ۵۰۰ موضوع دیگر طبی که در طب جدید تعریف شده است، بیماری جدیدی نیستند بلکه شقوق مختلف دیگری از همین ۱۲۰ بیماری هستند. مثل درختی که از هر شاخه ای شاخه های دیگر و از آنها نیز شاخه های دیگری روئیده باشد که ادامه ی این شاخه ها از همان شاخه ها هستند و فقط تعدادش بیشتر شده است. ما باید با شناخت مزاج، بتوانیم تمامی بیماری ها را با یک نگاه استنباطی تشخیص داده و درمان کنیم.

چون در طب سنتی، بیماری یعنی اختلال مزاج که تن انسان بر ایند چهار ماده هستند که هر گاه این چهار ماده بطور نسبی در اندام های گوناگون در حال تعادل نسبی باشند، می شود سلامت و در غیر اینصورت بیماری پدید می آید

در این اختلال، طب سنتی در ۱۲۰ حالت تعریف کرده است. حالات دیگر که تعریف نشده است نیز زمینه اش این چهارتا ماده است نه چیز دیگری. و فقط فرصت تعریف آنها نشده است. چون ادامه ی طب سنتی از سال ۱۳۰۰ به بعد قطع شده است پس فرصتی برای تعریف بیماری های جدید بوجود نیامده است. در حالیکه بقیه هم ناشی از اختلال مزاج هست.

مثلا بیماری ای به اسم «شانه ی یخ زده» آمده. شانه ی شخص سفت می شود و نمی تواند تکان بخورد، این بیماری بخاطر سردی هست و بیشتر در فصل سرد هست. هر چقدر به این بیمار گرمی بدهیم و او را گرم می کنیم بهتر می شود.

یا بیماری «پای بی قرار»: همانطور که نشسته است دائم پایش را تکان می دهد.

افرادی که سودایشان بالا رفته است، آرامش ندارند. افراد سودایی بعضا وقتی که می خوابند دست و پا و خودشان را جمع می کند. سودا ناخودآگاه جمع کننده است. این جمع کنندگی اگر سفت شود یعنی اوج سودا.

آقای اخوینی مطلبی در کتابش دارد: یک نوع بلغم است که وقتی بر روی پوست بیافتد برص می شود.

در طب جدید تقریبا بیماری لاعلاج پزشکی است.

ایشان هم زمینه ی پیدایش و هم درمانش را می گوید.

اگر بلغم درمان شود این بیماری هم درمان می شود. لذا سرکنگبین می دهم و درمان می شود.

شخصی یکسال سرکنگبین مصرف کرد و خوب شد.

مثلا ام اس می گویند بیماری جدید الحدوث است.

یک ماده ی سرد در نخاع یا عصب پدید می آید و رشد می کند، اگر این ماده عصب چشمی را تحت تاثیر قرار

داد، اختلال بینایی بوجود می آید و اگر در حرکت باشد، اختلال حرکتی را بوجود می آورد.

این بیماری از بلغم است و بلغم ماده ی آبکی است و وقتی سفت شد، حجمش زیاد می شود، مثل آب که

وقتی یخ می زند حجمش بیشتر از آب است. اسم این بلور شده را طب کلاسیک پلاک می گذارند، بخاطر

خوردن سردیجات زیاد پلاک ایجاد شده، اگر گرمی بدهید، این پلاک ذوب می شود.

سقف ایجاد گرمی در حدی است که وقتی دست او را گرفتی، گرم باشد. طول ایجاد گرمی در دست ممکن است متفاوت باشد. البته ما حق نداریم گرمای زیاد و به یکباره بدهیم، چون کبد تحمل ندارد بلکه باید آرام آرام گرما وارد بدن او کنیم. اگر خون صفراوی ایجاد کنیم، مسیر را می سوزاند و گرما به ناحیه ی مغز یا کمر نمی رسد. پس بجای اینکه مقدار گرما را برای ذوب این یخ پدید آمده یعنی پلاک زیاد بکنیم، طول مدت درمان را زیاد می کنیم.

هرگاه بیمار سردی مراجعه کرد، باید به او بگوییم که بیماری تو دیر درمان است یعنی بیش از ۴ ماه. اما بیماری گرم از ۷ تا ۱۴ روز و زود درمان است.

پس اگر مزاج را خوب بفهمیم و علائمش را خوب به خاطر بسپاریم. در تشخیص بیماری های جدید و درمان آنها خیلی به ما کمک می کند. لذا مزاج شناسی ضرورت دارد.

درمان کوتاه و ریشه ای بیماری ها

شما وقتی مزاج را شناسایی کردید، عامل بسیاری از بیماری های شخص را می توانید پیدا کنید. در نتیجه بسیاری از بیماری های شخص که ناشی از غلبه ی آن خلط در بدنش هست را می توانید درمان کنید.

مثلا بیماری تنبلی چشم: بیماری سرد است. بلغم هر گاه در چشم افزایش پیدا کرد تنبلی چشم بوجود می آید بچه های سرد مزاج در یک هفته ی اول اصلا نمی بینند و بعد از یک هفته می بینند. ولی بچه های گرم مزاج می بینند.

بچه های سرد دیر دندان در میاورند و بچه های گرم خیلی زودتر دندان در می آورند و هر چه گرم تر باشد زودتر در می آورد.

وقتی علائم بیماری را تعریف می کنند بر اساس این علائم به یک جمع بندی بالای ۷۰ درصد صحیح می رسیم.

همان دارویی که بیماری بلغم را مهار می کند، کلا بلغم را در هر کجا که باشد چه در پاچه در سینه یا در جای دیگر مهار می کند.

این یک کلید رمز است.

مثلا می گویند که دریچه ی قلب گشاد شده است.

وقتی سردی زیاد خوردیم، آب دهان را نمی توانیم جمع کنیم

وقتی سردی بیشتر شد نمی توانیم خوب صحبت کنیم

وقتی بیشتر شد، دهان باز می ماند

همین عضلاتی که موجب باز شدن دهان شده، در قلب هم هست، عضلات قلب هم شل می شود لذا قلب

توانایی ندارد خودش را جمع کند و دریچه ی قلب را نمی تواند جمع کند و دریچه ی قلب گشاد می شود.

لذا همان دارویی که می دهیم تا جلوی آب ریزش دهان را بگیرد و دهان بسته شود برای قلب هم این اثر را

دارد.

با نگاه غیر از مزاج شناسی باید علائم درمانی کرد، مثلا می گوید درمان باز شدن چشم اینست، درمان خشکی

چشم اینست، درمان فلان عارضه ی چشم اینست و همینطور برای هر علامتی یک درمان می دهند.

منتها عینک علائم درمانی را باید برداریم و نگاه و عینک خلط درمانی بدهیم و ببینیم چه خلطی باعث این بیماری شده و آن خلط را درمان کنیم.

مثلا اگر غلبه ی خلط بلغم بوده؛ این بلغم در مغز باعث کند ذهنی شده است، در کیسه ی اداری موجب عدم کنترل ادرار شده، در راه رفتن کند شده، عضلاتش شل شده، در روده موجب عدم کنترل روده شده و نمی تواند برای دفع خودش را نگهدارد و ... پس کلا یک ماده هست که باید آن را درمان کرد.

پس مزاج شناسی خیلی در درمان به ما کمک می کند و موجب می شود که درمان های یک طبیب بصورت کوتاه و ریشه ای انجام گیرد.

اثر بخشی مزاج در اخلاق و رفتار

ما معتقدیم تمام افراد جامعه باید به فراگیری علم مزاج شناسی اقدام کنند؛ زیرا این علم در کلیه ی ابعاد زندگی بشر (بهداشتی، اجتماعی، انتخاب همسر، روابط بین فردی و...) کاربردهای وسیعی دارد.

مثال: فرض کنید می خواهید یک شرکت راه اندازی کنید.

این شرکت قسمت های مختلفی دارد.

یک مدیر خوب فردی است با مزاج گرم و تر. این فرد دارای اعتماد به نفس بالا، انرژی زیاد در کار، طراح

خوب، قدرت تصمیم گیری بالا و با توان بالای مدیریت هست.

برای بخش تأمین امنیت و حراست نیاز به فردی حساس، ریزبین، نکته سنج، نرمش ناپذیر دارید که فرد با مزاج

سوداوی برای این بخش بسیار مفید خواهد بود و همین طور در مورد سایر مزاج ها.

بروز بعضی مشکلات اخلاقی و رفتاری بخاطر مزاج هست و حل آن ها هم بواسطه ی مزاج هست.

(کتاب هزار و یک کلمه ، جلد ۱ ، ص ۱۸۲ ، حسن زاده آملی) : امام علی علیه السلام به یکی از دانشمندان یهود گفت : هر کس طبع او معتدل باشد مزاج او صافی گردد ، و هر کس مزاجش صافی باشد اثر نفس در وی قوی گردد ، و هر کس اثر نفس در او قوی گردد به سوی آنچه که ارتقایش دهد بالارود ، و هر که به سوی آنچه ارتقایش دهد بالا رود به اخلاق نفسانی متخلق گردد و هر کس به اخلاق نفسانی متخلق گردد موجودی انسانی شود نه حیوانی ، و به باب ملکى در آید و چیزی او را از این حالت برنگرداند . یهودی گفت : الله اکبر ! ای پسر ابوطالب ! همه ی فلسفه را گفתי و چیزی از فلسفه فروگذار نکردی .

اعتدال مزاج ، آرامش بدن را به دنبال دارد که در آرامش نفس موثر است . و آرامش نفس از شرایط لازم در تربیت و تهذب اخلاق و نفس هست .

در خانواده و همسر داری

اگر مزاج همسرمان را بشناسیم خیلی از مشکلات را قبل از بروز پیش آمد، می توانیم درمان کنیم. مثلا ممکن از خانم یک مردی سرد مزاج باشد، که الان بیشتر زن ها طبعشان سرد است. ممکن است این طبع سرد موجب شده باشد که روابط جنسی در خانه سرد شده باشد. در زن با خوردن رازیانه مشککش برطرف می شود و همین داروی ساده از پیش آمد خیلی از طلاق ها جلوگیری می کند .

وقتی طبع فرزندم را تشخیص دادم بجای دعوا کردن او در صدد درمانش بر می آمیم.

الان صبحانه های فرزندانمان اکثرا طبعش سرد شده است. اول صبح پنیر می دهیم، بعد هم گوجه و خیار. در مدرسه و بیرون مدرسه هم هله و هوله مثل بستنی و شکلات و لواشک و... کلا یک فرزندان با طبع سرد رشد می دهیم که هم از جهت ذهنی آنها را گند کرده ایم و هم از جهت حرکتی حال کار کردن را ندارند.

بلوغ اینها می شود جامع شناسی، در یک جامعه ای که بیشتر دموی ها هستند، رفتارهای تند و در جامعه ی بلغمی ها رفتارهای محتاطانه هست.

جاهایی که آب و هوا خشک هست، قوانین خشک هست و حساست در مردم بیشتر است. و در جایی که متعادل و گرم هست، مردم هم گرم هستند مثل شمال. برآیند کل رفتارهای اجتماعی می شود جامع شناسی.

البته تأثیرش بطور صددرصد و قطعی نیست. چون اگر اینطور باشد اختیار از انسان سلب می شود و دیگر تکلیفی نیست. در واقع تربیت شخص و اعتقاد و ایمان او به خدا و قیامت موجب می شود هر چند مزاج ناسالمی داشته باشد ولی اصول اخلاقی و رفتاری را پایبند باشد و طبق ضوابط بندگی رفتار کند.

ولی بطور کل مزاج انسان می تواند در اخلاق و رفتارش تأثیرگذار باشد، پس مزاج شناسی و درمان از طریق مزاج بسیار اهمیت دارد.

اثر بخشی مزاج در تفکر و خلاقیت

جامعه کنونی رو به سردی هست، مردم تنبلند و کارآیی ها کم شده است، مغز هم کم کار شده است پس ابداعات و اختراعات به حداقل می رسد. گرمی ندارند تا ابتکار داشته باشد.

اینکه از بین چند میلیارد انسان فقط در ذهن یک نفر مثل ادیسون جرقه می زند نشان دهنده ی مغزهای سرد است و الان نسبت به رشد جمعیت و رشد علم و صنعت افراد کمی هستند که مشغول به ابتکار و اختراع هستند. اگر بخواهیم شهامت ملی را افزایش دهیم باید غذای مردم را گرم کنیم و الا دائم در حال لباس تقیه پوشیدن هستیم.

شعرهای نو و بدون وزن و قافیه حاصل مغزهای سرد است. که امروزه خیلی زیاد شده است. اگر بخواهیم شخصی را تربیت کنیم که تنش قوی شود و قهرمان شود باید با مزاج شناسی انجام دهیم. اگر می خواهیم مهندس، فقیه، مدیر، مربی، شاعر و... خوب و قوی و ماهر داشته باشیم لازم است که به سراغ علم مزاج شناسی برویم.

اگر بخواهیم ابداع و اختراع و خلق و نوآوری داشته باشیم باید در حوزه ی مزاج شناسی کار کنیم. به بچه می گویند که چرا نمی فهمی؟ باید بفهمی؟ مثل اینکه به این چوپ بگویی که چرا خم نمی شوی؟ برای اینکه این چوب خم شود باید این چوپ را خیس می کنیم تا کم کم بعد از نرم شدن، کمی خم شود. پس اینکه نمی فهمد چون مغزش سرد است و باید غذای گرم بخورد و غذای گرم صفراء تولید می کند و این گرمی به مغزش می رسد، و صفرا در مغز فرو می رود.

اگر فوری بخواهند صفراء را وارد مغزش کنند، باید عطر یا دود گرم وارد مغزش کرد، مثلاً هر دو ساعت اسفند دود شود که مغز را گرم می کند و دیگر شخص چرت نمی زند.

تأثیر مزاج در پایه ریزی علوم انسانی

از زمان های گذشته مزاج شناسی مورد توجه مردم بوده است. کارشناسان در رشته های مختلف علوم اجتماعی، صنعتی، معماری، کشاورزی، طب، نجوم، تعلیم و تربیت و علوم سیاسی از این علم در موضوعات مورد بحث خود استفاده می کردند و ساختار نظام علمی خود را بر مبنای مزاج شناسی استوار می کردند. از زمانیکه فرهنگ و تمدن شرقی تحت تأثیر علوم جزئی نگر غرب قرار گرفت، این علم هم به انزوا کشیده شد. لذا یک بهم ریختگی در تفکرات صاحبان علم و اندیشه های ضد و نقیض و نابسامانی شدیدی در طراحی نظام زیست پدید آمد.

ما ابتدا باید از حوزه ی مزاج شناسی شروع کنیم و بعد علمی را تولید کنیم که زمینه ی علوم تربیتی و اجتماعی و روانشناسی و ... شود. یعنی علوم دیگر باید بر پایه ی علم مزاج شناسی سوار شود.

اگر بخواهیم مجموعه ی علوم اجتماعی و انسانی امروز را اصلاح کنیم باید این علم مزاج شناسی را وارد کنیم.

وقتی مزاج در تفکر، اخلاق و رفتار انسان ها تأثیر داشته باشد پس لازم است در همه ی علوم انسانی تأثیر مزاج در آن علم بررسی شود.

مثلا نقش مزاج در اخلاق، نقش مزاج در معماری و...

الان در بعضی از این عناوین پایان نامه ها و مقالاتی نوشته شده است.

مثلا «نقش مزاج در تعلیم و تربیت» از خانم یثربی

اگر بخواهیم مبانی کل علوم اسلامی و انسانی را تغییر دهیم باید از اینجا شروع کنیم.

تدریس جلسات طب سنتی اسلامی ، مزاج شناسی، استاد عابدی ، ارومیه ، جلسه ۱ ، تاریخ ۹۶/۱/۲۴ (فایل فقط جهت مطالعه)